

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2017/2284

2017 m. gruodžio 11 d.

dėl paramos teikimo valstybėms Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose, kad jos galėtų dalyvauti Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties aukšto lygio ekspertų parengiamosios grupės konsultaciniame procese

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją (toliau – Strategija), o Strategijos II skyriuje išvardytos priemonės, kurių reikia imtis, kad būtų pasiekta veiksmingo daugiašališkumo, kuris yra Europos kovos su masinio naikinimo ginklų (MNG) platinimu strategijos pagrindas. Joje, *inter alia*, teigiama, kad „ES yra įsipareigojusi laikytis daugiašalėmis sutartimis grindžiamos sistemos, kuri sudaro visų neplatinimo pastangų teisinį ir norminį pagrindą“, ir kad „ES savo politika siekia užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinio susitarimo dėl daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo“;
- (2) ES aktyviai įgyvendina Strategiją ir vykdo jos III skyriuje išvardytas priemones, visų pirma teikdama finansinius išteklius konkrečioms projektams, kuriais siekiama stiprinti daugiašalę ginklų neplatinimo sistemą ir daugiašales pasitikėjimo stiprinimo priemones, remti;
- (3) 2008 m. gruodžio 8 d. Taryba priėmė išvadas ir dokumentą „Naujos Europos Sąjungos veiksmų kryptys kovojant su masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių sistemų platinimu“. Dokumente teigiama, *inter alia*, kad ES įsipareigoja tęsti ir aktyviau vykdyti veiksmus, „remiančius derybų dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties pradžia“;
- (4) ES nuolat ragino nedelsiant pradėti ir greitai užbaigti derybas dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties (FMCT) remiantis dokumentu CD/1299 ir jame nustatytais įgaliojimais. ES taip pat ragino visus Nusiginklavimo konferencijos narius dėti kuo daugiau pastangų, kad ši konferencija išeitų iš aklavietės, ir priimti išsamią ir suderintą darbo programą, kurioje būtų numatyta, kad reikia nedelsiant pradėti derybas dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties (FMCT);
- (5) 2013 m. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja (JT GA) priėmė rezoliuciją, kuria buvo įsteigta 25 valstybių Vyriausybių ekspertų grupė (VEG), turinti teikti rekomendacijas dėl galimų aspektų, kuriais būtų prisidėta prie Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties, tačiau ne derėtis dėl jos. VEG pateikė ataskaitą JT GA Pirmajam komitetui (Nusiginklavimas) 2015 m.;
- (6) 2016 m. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė Rezoliuciją 71/259 „Daliųjų medžiagų branduoliniams ginklams ar kitiems branduoliniams sprogstamiesiems įtaisams gamybos nutraukimo sutartis“. Rezoliucija 71/259 Generalinio sekretoriaus prašoma įsteigti aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamąją grupę, kuri apsvarstytų esminius būsimos nediskriminacinės, daugiašalės ir tarptautiniu mastu veiksmingai patikrinamos sutarties, kuria uždraudžiama gaminti daliąsias medžiagas branduoliniams ginklams ar kitiems sprogstamiesiems įtaisams, elementus ir pateiktų dėl jų rekomendacijas. Aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamąją grupę sudarys 25 valstybių nariai, bus surengti du neformalus konsultaciniai šios grupės susitikimai, atviri visoms Jungtinių Tautų valstybėms narėms, kad juose galėtų dalyvauti visos FMCT procese dalyvaujančios valstybės. Tikimasi, kad darbu, kurį turi atlikti parengiamoji grupė, bus sudarytos sąlygos deryboms dėl šio svarbaus klausimo, kad būtų toliau daroma pažanga branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatinimo srityje;
- (7) visos ES valstybės narės balsavo už 2016 m. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 71/259 dėl FMCT, kurią pateikė Kanada, Vokietija ir Nyderlandai. Rezoliucija nustatomas įtraukus procesas organizuojant neformalius konsultacinius visų JT valstybių narių ir aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės pirmininko

susitikimus. Kelios ES valstybės narės dalyvaus aukšto lygio ekspertų parengiamosios grupės, kuri įgaliota teikti rekomendacijas dėl esminių būsimos sutarties elementų, darbe, nedarant poveikio nacionalinėms pozicijoms būsimose derybose;

- (8) aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamoji grupė praktiškai prisidės prie branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatrinimo pastangų. Vyriausybės ekspertų grupė ⁽¹⁾ ir Generalinis sekretorius dviejose ataskaitose šia tema ⁽²⁾ nustatė, kad šis klausimas sudėtingas; jie taip pat nurodė temas, kurias JT valstybės narės turėtų išsamiau išanalizuoti ir apsvarstyti. Aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamoji grupė pateiks ataskaitą JT Generalinės Asamblėjos 73-ojoje sesijoje (2018 m.);
- (9) apskritai, daliosios medžiagos (pavyzdžiui, labai įsodrintas uranas arba plutonis), kurios gali sukelti dalijimosi grandininę sprogimo reakciją, yra pagrindinė branduolinių ginklų sudedamoji dalis. Vienas iš ilgalaikių ES prioritetų buvo Nusiginklavimo konferencijoje nedelsiant pradėti derybas dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties ir greitai jas užbaigti;
- (10) Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutartis būtų vienas iš esminių veiksnių siekiant sukurti sąlygas pasauliui be branduolinių ginklų. FMCT laikoma daugiašale priemone, dėl kurios reikia derėtis branduolinio nusiginklavimo srityje, ja papildoma Sutartis dėl branduolinio ginklo neplatrinimo (NPT) ir Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutartis (CTBT),

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Vadovaudamasi ES strategija, kuria siekiama išsaugoti, įgyvendinti ir stiprinti daugiašalio nusiginklavimo ir ginklų neplatrinimo sutartis bei susitarimus, Sąjunga teikia paramą valstybėms Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose, kad jos galėtų dalyvauti Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties aukšto lygio ekspertų parengiamosios grupės konsultaciniame procese.
2. Projektai, kuriais teikiama parama valstybėms Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose, kad jos galėtų dalyvauti aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės konsultaciniame procese, atitinkantys pagal ES strategiją nustatytas priemones, apima subregioninius praktinius seminarus, ekspertų susitikimus, svarios paramos, teikiamos Jungtinių Tautų valstybėms narėms, ir veiklą, aktualios informacijos ir leidinių saugyklos įsteigimą.
3. Projektais siekiama šių tikslų:
 - sudaryti palankesnes sąlygas Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno regionų ir Lotynų Amerikos ir Karibų JT regiono valstybių dialogui regioniniu lygmeniu;
 - puoselėti valstybių šiuose regionuose atsakomybę už šį klausimą;
 - nustatyti valstybių šiuose regionuose nacionalinius poreikius ir politikos prioritetus;
 - įtraukti atitinkamas regionines organizacijas į diskusijas dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties, dėl kurios turi būti deramasi Nusiginklavimo konferencijos kontekste;
 - įvertinti proceso poveikį regioniniu lygmeniu ir atitinkamų regioninių ir tarptautinių organizacijų vaidmenį;
 - atlikti lyginamąjį proceso poveikio kiekvienam regionui analizę;
 - sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad akademinė bendruomenė, pilietinės visuomenės organizacijos ir JT valstybės narės dalintųsi žiniomis apie daliašias medžiagas.
4. Išsamus projektų aprašymas pateikiamas priede.

⁽¹⁾ A/70/81, Vyriausybės ekspertų grupės, turinčios teikti rekomendacijas dėl galimų aspektų, kuriais būtų prisidėta prie Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties, tačiau ne derėtis dėl jos, ataskaita.

⁽²⁾ A/68/154, A/68/154/Add.1, A/71/140/Rev.1 ir A/71/140/Rev.1/Add.1.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas vyriausiasis įgaliotinis.
2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus projektus įgyvendina Jungtinių Tautų Nusiginklavimo reikalų biuras (UNODA) per savo Ženevos filialą ir Regioninį nusiginklavimo padalinį, tris regioninius taikos ir nusiginklavimo centrus: Afrikoje (UNREC), Azijoje ir Ramiojo vandenyno regione (UNRCPD) ir Lotynų Amerikoje ir Karibuose (UN-LiREC). UNODA vykdo šią užduotį vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir UNODA sudaro reikiamus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems projektams įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 220 880,51 EUR.
2. Iš 1 dalyje nustatytos sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.
3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu, priėmus šį Tarybos sprendimą, Komisija sudaro finansavimo susitarimą su UNODA dėl orientacinės sumos. Susitarime nustatoma, kad UNODA turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.
4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija siekia kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, parengtą remiantis reguliariai teikiamomis UNODA ataskaitomis. Taryba tų ataskaitų pagrindu atlieka įvertinimą.
2. Komisija teikia informaciją apie 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų finansinius aspektus.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti po 36 mėnesių nuo finansavimo susitarimo, nurodyto 3 straipsnio 3 dalyje, sudarymo dienos. Tačiau jis nustoja galioti po šešių mėnesių nuo jo įsigaliojimo dienos, jei iki to laiko nesudaromas finansavimo susitarimas.

Priimta Briuselyje 2017 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
F. MOGHERINI

PRIEDAS

1. TIKSLAS

Valstybės turi visapusiškai suvokti (ankstyvame šio proceso etape) būsimos sutarties poveikį ir jos sąsajas su regioninėmis priemonėmis dėl zonų be branduolinių ginklų. Sutartimi dėl branduolinio ginklo neplatinto (NPT) ir kitais dokumentais. Todėl bendras naujojo Tarybos sprendimo tikslas turėtų būti suteikti finansavimą, kad būtų sukurta plati tarptautinės bendruomenės žinių apie Daliųjų medžiagų branduoliniams ginklams ar kitiems branduoliniams sprogstamiesiems įtaisams gamybos nutraukimo sutartį arba Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutartį (FMCT) bazė, siekiant užtikrinti, kad visos JT valstybės narės galėtų visapusiškai dalyvauti konsultaciniame procese ir būsimose derybose dėl tokios sutarties Nusiginklavimo konferencijos kontekste.

JT valstybių narių dalyvavimas regioniniu lygiu papildys neformalius konsultacinio pobūdžio susitikimus, kuriuos aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės pirmininkas surengs Niujorke, ir tokiu būdu sustiprins kiekybinį ir kokybinį valstybių dalyvavimą bei padidins būsimų derybų dėl tokios sutarties Nusiginklavimo konferencijos kontekste įtraukumą.

Organizuojant (sub)regioninius praktinius seminarus bus sudaryta galimybė dalytis žiniomis ir informacija regionuose ir tarp regionų. Praktiniai seminarai apims įvairius techninius informacinius susirinkimus ir diskusijas dėl šių būsimų sutarčių poveikio ir svarbos esamiems regioniniams susitarimams. Techniniuose informaciniuose susirinkimuose, kuriuos organizuos atitinkami ekspertai, bus kalbama svarbiais klausimais, susijusiais su FMCT, o diskusijos padės dalyviams apsvarstyti galimos sutarties regioninį poveikį ir aktualumą.

Aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamoji grupė pateiks ataskaitą JT Generalinės Asamblėjos 73-ojoje sesijoje (2018 m.). Generalinė Asamblėja gali nuspręsti imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu. Siekiant paremti JT valstybių narių dalyvavimą diskusijose šiuo klausimu, projektas bus tęsiamas iki Generalinės Asamblėjos 74-osios sesijos eilinės sesijos pabaigos (2019 m. gruodžio mėn.).

Jungtinių Tautų Nusiginklavimo reikalų biuras (UNODA) per savo Ženevos filialą ir Regioninį nusiginklavimo padalinį, kuris apima Jungtinių Tautų regioninį taikos ir nusiginklavimo centrą (UNREC) Lomėje (Togas), Jungtinių Tautų regioninį taikos, nusiginklavimo ir plėtros Azijoje ir Ramiojo vandenyno šalyse centrą (UNRCPD) Katmandu (Nepalas) ir Jungtinių Tautų regioninį taikos, nusiginklavimo ir plėtros Lotynų Amerikos ir Karibų jūros šalyse centrą (UN-LiREC) Limoje (Peru), turi ilgalaikę paramos teikimo valstybėms ir dialogo branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatinto klausimais savo atitinkamuose regionuose patirtį.

Ekspertai bus atrinkti iš keleto šalių remiantis plačiu geografiniu pagrindu iš Vyriausybės ir regioninių organizacijų, taip pat iš pilietinės visuomenės organizacijų, pavyzdžiui, Tarptautinės daliųjų medžiagų grupės (IPFM), Tikrinimo srities tyrimų, mokymo ir informacijos centro (VERTIC), Saugumo studijų instituto (SSI) ir akademinės bendruomenės.

JT darnaus vystymosi tikslų 16.8 uždavinyje pripažįstama būtinybė: „plėsti ir stiprinti besivystančių šalių dalyvavimą pasaulinio valdymo institucijose“. Todėl šiame projekte numatyta veikla galėtų būti prisidėta siekiant šio tikslo.

2. VEIKLA

2.1. Veiklos tikslai:

- sudaryti palankesnes sąlygas Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionų valstybių dialogui regioniniu ir subregioniniu lygmenimis;
- įtraukti atitinkamas regionines organizacijas į diskusijas dėl FMCT;
- užtikrinti visų valstybių atsakomybę už būsimą FMCT;
- sudaryti palankesnes sąlygas akademinės bendruomenės atstovams, pilietinės visuomenės organizacijoms bei valstybėms narėms keistis žiniomis su daliųjų medžiagų branduoliniams ginklams ar kitiems branduoliniams sprogstamiesiems įtaisams gamybos nutraukimu susijusiais klausimais ir tas žinias taikyti.

2.2. Veiklos aprašas

Visą veiklą organizuoja UNODA per savo Ženevos filialą ir Regioninį nusiginklavimo padalinį, įskaitant UNREC, įsikūrusį Lomėje (Togas), UNRCPD, įsikūrusį Katmandu (Nepalas), ir UN-LiREC, įsikūrusį Limoje (Peru).

- a) Subregioniniai praktiniai seminarai Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose

UNODA surengs ne daugiau kaip šešis subregioninius praktinius seminarus Afrikos, Azijos, Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose. UNODA surengs vieną arba du dviejų dienų subregioninius praktinius seminarus Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose. Šiuose subregioniniuose seminaruose daugiausia dėmesio bus skiriama atitinkamiems regionams.

Seminaruose dalyvaus ekspertai iš atitinkamų subregionų šalių sostinių, taip pat aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės, Europos Sąjungos ekspertai, taip pat pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės ekspertai.

Šie seminarai papildys neribotos sudėties neformalius konsultacinius susitikimus, kuriuos aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės pirmininkas surengs Niujorke pagal Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 71/259, ir sudarys palankesnes sąlygas Jungtinių Tautų valstybių narių ekspertų dalyvavimui sostinėje būsimose derybose dėl FMCT.

- b) ekspertų susitikimai su regioninių organizacijų ekspertais

UNODA surengs tris ekspertų susitikimus su atitinkamomis regioninėmis Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionų organizacijomis, įskaitant ABACC, AFCONE, OPANAL ir ASEAN regioninį forumą, kad suburtų aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės narius, regioninių organizacijų ekspertus ir pilietinės visuomenės organizacijų ekspertus, įskaitant ES konsorciumą masinio naikinimo ginklų neplatinto klausimais, VERTIC, IPFM, ISS siekiant pasirengti būsimoms deryboms dėl FMCT ir sudaryti palankesnes sąlygas regionų ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi prisidėti prie šių derybų.

- c) Svari parama valstybėms narėms

UNODA atsakys į ne daugiau kaip šešis valstybių narių iš Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionų prašymus suteikti svarią paramą tolesnės veiklos, susijusios su praktiniais seminarais, kontekste, atsižvelgdama į geografinę pusiausvyrą.

- d) Išteklių medžiagos saugykla ir rezultatų skelbimas

Projekto vykdymo laikotarpiu UNODA parengs ir palaikys specialią interneto svetainę, kurioje bus aktuali išteklių medžiaga, padėsianti valstybėms pasirengti būsimai FMCT; be to, tai bus išteklių saugykla, skirta valstybėms, regioninėms organizacijoms, pilietinės visuomenės organizacijoms ir mokslo darbuotojams, ir sudarys palankesnes sąlygas tarpregioniniams ryšiams.

UNODA paskelbs ne daugiau kaip du UNODA vienkartinius leidinius apie regioninių praktinių seminarų ir ekspertų susitikimų su regioninėmis organizacijomis rezultatus.

2.3. Veiklos poveikis

- Bus sudaromos palankesnės sąlygos Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno ir Lotynų Amerikos ir Karibų regionų valstybių dalyvavimui būsimose derybose dėl FMCT;
- esamos regioninės žinios ir patirtis, susijusios su daliųjų medžiagų branduoliniams ginklams ar kitiems branduoliniams sprogstamiesiems įtaisams gamybos nutraukimu, bus pateikiama deryboms dėl būsimos FMCT;
- Būsimiems derybininkams ir valstybių, regioninių organizacijų, pilietinės visuomenės organizacijų ir akademinės bendruomenės ekspertams bus suteikiama galimybė susipažinti su aktualia išteklių medžiaga.

3. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PARTNERIAI

- JT sistema: UNODA per savo Ženevos filialą ir Regioninį nusiginklavimo padalinį, kuris apima tris regioninius taikos ir nusiginklavimo centrus: Afrikoje (UNREC), Azijoje ir Ramiojo vandenyno regione (UNRCPD) ir Lotynų Amerikoje ir Karibuose (UN-LiREC);
- regioninės ir subregioninės organizacijos: ABACC, AFCONE, OPANAL, ASEAN regioninis forumas;
- nevyriausybinių organizacijų: ES konsorciumas masinio naikinimo ginklų neplatinto klausimais, VERTIC, IPFM, ISS.

4. SĄVEIKA SU SAJUNGOS PASTANGOMIS

Remdamasi UNODA reguliariai teikiama informacija apie jos veiklą, Sąjunga gali nuspręsti prisidėti prie šių pastangų tiksliniais diplomatiniais veiksmais, kuriais būtų siekiama didinti informuotumą apie tai, kaip svarbu išeiti iš Nusiginklavimo konferencijoje susidariusios aklavietės ir nedelsiant pradėti ir greitai užbaigti derybas dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties (FMCT) remiantis dokumentu CD/1299 ir jame nustatytais įgaliojimais.

5. PARAMOS VYKDANT VEIKLĄ GAVĖJAI

- valstybės Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno, Lotynų Amerikos ir Karibų regionuose;
- aukšto lygio FMCT ekspertų parengiamosios grupės nariai;
- Vyriausybių ekspertų grupė branduolinio nusiginklavimo tikrinimo klausimais;
- Afrikos, Azijos ir Ramiojo vandenyno, Lotynų Amerikos ir Karibų regionų pilietinės visuomenės organizacijos, dirbančios branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatinto srityse.

6. VIETA

Subregioniniai seminarai bus rengiami tose vietose, kur yra regioniniai centrai, arba ten, kur atitinkame subregione yra regioninis Jungtinių Tautų biuras, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas iš sostinių atvykstančių nacionalinių ekspertų dalyvavimui.

Ekspertų susitikimai bus rengiami regioninių organizacijų vietose arba regioninių centrų vietose.

Svari parama valstybėms narėms bus suteikiama sostinėse.

7. TRUKMĖ

Bendra numatoma projekto trukmė yra 36 mėnesiai.
